

Nr 159.

Ankom till riksdagens kansli den 5 maj 1939 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av vissa av Kungl. Maj:t gjorda framställningar om kapitalinvesteringsanslag å riksstaten för budgetåret 1939/40 till byggnadsarbeten, avseende ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

Statens allmänna fastighetsfond.

1:o) **Konstnärlig utsmyckning av den nya byggnaden för statens historiska museum m. m.** I propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1939/40 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom kapitalinvestering i statens allmänna fastighetsfond (bilaga 6, punkt 1, sid. 1 och 2 av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 4 januari 1939) till konstnärlig utsmyckning av den nya byggnaden för statens historiska museum m. m. för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 25,000 kronor.

För ifrågavarande ändamål har beräknats ett sammanlagt belopp av 100,000 kronor, varav 75,000 kronor anvisades av 1938 års riksdag.

Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får utskottet hemställa, *Utskottet.*

att riksdagen må till *Konstnärlig utsmyckning av den nya byggnaden för statens historiska museum m. m.* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 25,000 kronor.

2:o) **Ändrings- och moderniseringsarbeten i universitetshuset i Uppsala.** I två likalydande, den 23 januari 1939 dagtecknade motioner, väckta, den ena inom första kammaren av herr *C. P. Wahlmark* (I: 138) och den andra inom andra kammaren av herr *Å. Holmbäck* (II: 291), har hemställts, att riksdagen må *ej mindre* å riksstaten för budgetåret 1939/40 överföra det å innevarande budgetårs beredskapsstat upptagna förskottsanslaget av 155,000 kronor för ändrings- och moderniseringsarbeten inom universitetshuset i

Uppsala, *än även* för budgetåret 1939/40 för samma ändamål anvisa ett reservationsanslag av 385,000 kronor.

I en den 10 mars 1939 dagtecknad proposition (nr 242) med förslag till beredskapsstat för budgetåret 1939/40 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (bilaga 13, sid. 198 och 199) att såsom kapitalinvestering under rubriken Statens allmänna fastighetsfond till ändrings- och moderniseringsarbeten i universitetshuset i Uppsala å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett förskottsanslag av 540,000 kronor.

Utskottet får erinra om, att 1938 års riksdag å beredskapsstat för budgetåret 1938/39 till förevarande ändamål upptog ett förskottsanslag av 155,000 kronor. Härjämte anvisades å riksstaten under kapitalbudgeten till ändrings- och moderniseringsarbeten i universitetshuset i Uppsala ett reservationsanslag av 325,000 kronor, varav 60,000 kronor avsågos för utarbetande av byggnadsritningar m. m. för nämnda å beredskapsstat uppförda byggnadsföretag och återstoden för omläggning av värme- och ventilationssystemet i universitetshuset och i närmare samband därmed stående arbeten.

Kungl. Maj:t hade föreslagit 1938 års riksdag att å *beredskapsstaten* uppföra (155,000 + 265,000 =) 420,000 kronor, men riksdagen beslöt på hemställan av statsutskottet att ett belopp av 265,000 kronor skulle överflyttas från beredskapsstaten till *riksstaten* för innevarande budgetår. Anledningen härtill var i korthet följande.

Av i propositionen nr 275/1938 lämnad redogörelse inhämtades, att de kostnader för ifrågavarande arbeten, som ansetts böra täckas genom anslag å kapitalbudgeten, uppskattats till 1,250,000 kronor. Departementschefen hade funnit nämnda anslagsbelopp lämpligen böra fördelas å två å tre budgetår och icke funnit anledning till erinran mot att för byggnadsarbetenas igångsättande beräknades ett av universitetsmyndigheterna för detta ändamål föreslaget belopp av 480,000 kronor, varav 60,000 kronor, avseende uppgörande av entreprenadhandlingar m. m., som ovan nämnts äskades å riksstaten och återstoden, 420,000 kronor, såsom förskottsanslag å beredskapsstat.

Bland de föreslagna ändrings- och moderniseringsarbetena ingingo universitetshusets förseende med *ny värmeledning och ny ventilationsanordning* samt vissa kompletteringar av gas-, vatten- och avloppsledningar. Däri ingick vidare inläggandet av ett helt nytt elektriskt ledningssystem, som skulle inbilas under putsen. Kostnaderna för de förra arbetena hade beräknats till 182,900 kronor och för den elektriska anläggningen till 180,000 kronor.

I en av byggnadsstyrelsen gjord utredning hade värme- och ventilationsanläggningarnas modernisering betecknats såsom den mest trängande angelägenheten.

Chefen för finansdepartementet överlämnade sedermera till utskottet en avskrift av en den 11 maj 1938 dagtecknad skrivelse från det större akademiska konsistoriet i Uppsala, vari konsistoriet hemställde om vidtagande av

åtgärder för jämkning av propositionen nr 275/1938 angående beredskapsstat, så att det av Kungl. Maj:t i förslaget till beredskapsstat uppförda förskottsanslaget till ifrågavarande ändrings- och moderniseringsarbeten måtte av riksdagen beviljas på sådana villkor, att arbetena kunde igångsättas redan under sommaren 1938. Konsistoriets skrivelse var åtföljd av en utredning, utvisande i vilket bristfälligt skick värme- och ventilationsanläggningarna enligt konsistoriets uppfattning befunno sig.

Utskottet anförde under punkten 7 i sitt utlåtande nr 189/1938 i huvudsak följande:

Vid besök i universitetshuset hade utskottet varit i tillfälle konstatera, att behov förelåge av ändrings- och moderniseringsarbeten i nämnda byggnad i huvudsaklig överensstämmelse med den plan härför, som genom byggnadsstyrelsens försorg utarbetats. I likhet med departementschefen och på av denne anförda skäl tillstyrkte utskottet, att de kostnader för nämnda arbeten, som borde täckas genom anslag å kapitalbudgeten, begränsades till 1,250,000 kronor. Utskottet hade icke heller funnit anledning till erinran mot storleken av det för byggnadsarbetenas igångsättande beräknade beloppet av 480,000 kronor.

Med hänsyn till den från universitetets sida dåmera förebragta utredningen och med stöd jämväl av iakttagelser vid nyssnämnda besök i universitetshuset, hade utskottet emellertid funnit omläggningen av värme- och ventilationssystemet och i närmare samband därmed stående arbeten vara av så brådskande art, att utskottet icke ansett rådligt att upptaga medel härför å beredskapsstat. Lämpligen borde det belopp, som erfordrades för utförandet av ifrågavarande arbeten, överflyttas från beredskapsstaten till det anslag å 60,000 kronor, som Kungl. Maj:t föreslagit skola för nämnda byggnadsföretag anvisas å riksstaten för budgetåret 1938/39.

Kostnaderna för berörda arbeten hade beräknats till 182,900 kronor. Från byggnadsstyrelsen hade emellertid utskottet under hand inhämtat, att nämnda belopp icke inbegrepe kostnader för i samband med dessa arbeten stående byggnadsarbeten, exklusive målningsarbeten, samt för ritningar, arbetsledning, kontroll och administration och ej heller oförutsedda utgifter samt att det för samtliga de ifrågavarande arbetena erforderliga beloppet, med hänsyn tagen jämväl till de inträdda prisstegringarna (10,000 kronor), kunde beräknas till 272,000 kronor.

Då det anslag, som enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle hava anvisats å riksstaten, innefattade bland annat kostnader för ritningar för ifrågavarande anläggningar, föresloge utskottet, att till nämnda anslag från beredskapsstaten överflyttades ett belopp av i runt tal 265,000 kronor.

Av propositionen nr 242/1939 angående allmän beredskapsstat för budgetåret 1939/40 inhämtas nu bland annat att *byggnadsstyrelsen* gjort framställning om anslag till ifrågavarande ändrings- och moderniseringsarbeten för budgetåret 1939/40. Styrelsen har därvid anført huvudsakligen följande:

Arbetet med uppgörande av ritningar m. m. vore igångsatt.

Beträffande omläggningen av värmelednings- och ventilationssystemet inom byggnaden ämnade styrelsen så förfara, att för arbetena i fråga erforderliga ytterligare utredningar samt alla för desamma behöfliga ritningar och handlingar fullbordades i så god tid, att arbetena på platsen kunde påbörjas under våren 1939 och i allt väsentligt genomföras under sommaren 1939 i uppehållet mellan eldningsperioderna.

Detta betydde, att omfattande arbeten komme att bedrivas inom byggnaden från och med våren 1939. Starka skäl talade för att de i övrigt planeerade ändrings- och moderniseringsarbetena för byggnaden successivt fullföljdes i anslutning till nyssnämnda lednings- och med dessa samhörande byggnadsarbeten. Universitetets drätselnämnd hade framhållit önskvärdheten av att ombyggnaden bleve slutförd inom så kort tid som möjligt, enär arbetena, medan de påginge, naturligen måste komma att verka störande på arbetet inom universitetshuset. Härtill komme, att avbrott i byggnadstiden eller ett uttjänjande av densamma medförde väsentliga merkostnader för arbetenas utförande.

Styrelsen ansåge sålunda, att förutom de lednings- och därmed samhörande byggnadsarbeten, rörande vilka beslut om verkställighet redan lämnats, borde ändrings- och moderniseringsarbetena igångsättas omkring den 1 juni 1939, så att samma års uppehåll i undervisningen kunde utnyttjas, och arbetet i sin helhet bedrivas under budgetåren 1939/41 för att enligt plan slutföras under sommaren 1941.

Hittills icke anvisade medel för byggnadsföretaget syntes lämpligen böra fördelas med lika stort belopp på de båda budgetåren.

Byggnadsstyrelsen hemställde sålunda att Kungl. Maj:t måtte föreslå 1939 års riksdag att *dels* å riksstaten för budgetåret 1939/40 överföra det å innevarande budgetårs beredskapsstat upptagna förskottsanslaget av 155,000 kronor för ändrings- och moderniseringsarbeten inom universitetshuset i Uppsala, *dels ock* för budgetåret 1939/40 för samma ändamål anvisa ett reservationsanslag av 385,000 kronor.

Större akademiska konsistoriet i Uppsala har i skrivelse till kanslern för rikets universitet framhållit vikten av att byggnadsarbetena utfördes. *Kanslern* har yttrat, att ifrågavarande anslag syntes vara av beskaffenhet att böra så snart som möjligt upptagas i riksstatens kapitalbudget.

Departementschefen har för egen del icke funnit sig kunna tillstyrka byggnadsstyrelsens förslag om anvisande av medel till ifrågavarande byggnadsföretag å riksstaten för nästkommande budgetår. Departementschefen föreslog, att anslag för ändamålet upptoges å beredskapsstaten för budgetåret 1939/40, och hade icke något att erinra mot att detta anslag bestämdes till $(385,000 + 155,000 =) 540,000$ kronor.

I motionerna I:138 och II:291 har inledningsvis återgivits byggnadsstyrelsens ovannämnda framställning. Vidare har erinrats, att Kungl. Maj:t icke äskat några medel å riksstatens kapitalbudget till ifrågavarande ändamål för nästa budgetår. Motionärerna fortsätta därefter:

Om riksdagen i detta hänseende icke gör någon ändring, komme för närvarande blott de ändrings- och reparationsarbeten, till vilka 1938 års riksdag anvisat anslag på riksstaten, att omedelbart utföras. De arbeten, som

vore upptagna på beredskapsstat för budgetåret 1938/39, komme att utföras senare. Det av riksdagen redan i dess helhet beslutade arbetet, vilket vore det första omändrings- och reparationsarbetet i universitetshuset under de gångna femtio åren och som man därför icke kunde komma ifrån, komme att utföras i två etapper.

Vilka olägenheter och kostnader en dylik fördelning komme att medföra visade sig emellertid för var dag alltmera tydlig, sedan man nu satt igång med de på riksstaten beslutade arbetena. Dessa olägenheter och kostnader vore så betydande, att motionärerna ansåge sig böra hemställa om riksdagens bifall till upptagande på riksstaten för budgetåret 1939/40 av de anslag, om vilka byggnadsstyrelsen hemställt i sin nämnda skrivelse.

Skulle det av riksdagen beslutade omändrings- och reparationsprogrammet komma att fördelas på två etapper, måste tydligen, sedan universitetshuset ställts i ordning efter fullbordandet av de nu på riksstaten upptagna ändrings- och reparationsarbetena, efter något år svårigheter för undervisningens bedrivande i byggnaden komma att ånyo uppstå.

I fråga om olägenheter och merkostnader genom att arbetet måste bedrivas i två etapper hava motionärerna hänvisat till en motionerna bifogad, den 20 januari 1939 dagtecknad *promemoria från byggnadsrådet D. Dahl*. I nämnda promemoria har bland annat anförts:

Arbetena inom universitetshuset påbörjades den 2 januari 1939 i avsikt att, då fortsättningsanslag vid årets riksdag beräknades skola komma att beviljas, arbetet skulle kunna bedrivas utan avbrott och i en följd, vilket givetvis för såväl universitetet som den byggande myndigheten bleve mest förmånligt. I 1939 års statsverksproposition hade emellertid icke något sådant fortsättningsanslag begärts. Konsekvenserna härav torde för universitetshusets del bliva synnerligen olyckliga. Situationen vore alltså den, att värmeledningen kunde utföras men inga arbeten därutöver. Först och främst hade detta en ekonomisk konsekvens så till vida, att kostnaderna bleve vida större om ett längre uppehåll måste göras i arbetet. Gången på arbetet skulle nämligen bliva den, att sedan håltagningar och rördragningar utförts, ett provisoriskt igensättande av hål och slitsar skulle företagas för att undervisningen skulle kunna bedrivas i lokalerna. Därefter skulle nytt provisorium inträda vid nästa byggnadsperiod, då man åter måste utföra bilningar och håltagningar, denna gång t. ex. för elektriska ledningar samt övriga ombyggnadsarbeten. Det vore ur alla synpunkter bättre att kunna utföra alla arbeten samtidigt, så att varje byggnadsdel vore fullständigt färdig, då arbetarna lämnade platsen, och undervisningen genast kunde upptagas inom de berörda lokalerna. Skulle arbetet utföras i flera etapper för samma lokalteter, bleve störningen för dem, som skulle begagna lokalerna, dubbelt så stor, administrationen försvåras och hela ekonomien bleve lidande. Konsekvensen bleve slutligen, att byggnadskostnaderna icke kunde hållas inom den beräknade ramen.

De praktiska svårigheterna vore icke mindre. Man räknade t. ex. med uppbyggnad av ett golv och droge ledningarna i tanke härpå. Om nu golvet skulle läggas om först senare, bleve ledningsarbetet genast försvårat och därigenom dyrare. Slitsar, som kunde användas för flera ändamål, måste igensättas och åter upptagas. Paneler, som revs för uppsättande av värmeelement, kunde icke ersättas etc. I aulan kunde värme- och ventila-

tionsanläggningen icke utföras, då dessa anordningar sammanhänge med inläggandet av ett nytt bjälklag o. s. v.

Anmärkas finge även, att man icke heller vore i den situationen att kunna avbryta de igångsatta arbetena för att sedermera kunna upptaga dem i full utsträckning. Det vore ju nämligen så, att värmeledningen vore i så pass dåligt skick, att man icke vågade vänta ännu ett år med dess utbytande, vilket ju också varit den första anledningen till restaureringsfrågans upp tagande just nu.

Konsekvenserna för undervisningen vore, att lokalerna komme att stå trasiga och fula under mellanperioden och att provisorierna med ut- och inflyttning komme att bli upprepade tvenne gånger. Det vore således ur alla synpunkter olyckligt, om arbetena icke kunde bedrivas i den följd och det obrutna sammanhang, som utredningarna åsyftade.

Utskottet.

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår överlämnades vid ifrågavarande ärendes behandling vid 1938 års riksdag till utskottet en skrivelse från större akademiska konsistoriet i Uppsala, varav inhämtades, att värme- och ventilationsanläggningarna i universitetshuset befunno sig i ett synnerligen bristfälligt skick. I skrivelsen framhölls bland annat, att en allvarlig brandrisk vore förenad med värmeanläggningens begagnande. Vid sitt år 1938 verkställda besök i universitetshuset fann utskottet den ifrågasatta omläggningen av värme- och ventilationssystemet och i närmare samband därmed stående arbeten vara av så brådskande art, att utskottet ansåg det tillrådligt att för ändamålet beräkna medel å rikssaten. På grund av under hand inhämtade upplysningar ansåg sig utskottet kunna räkna med att ovannämnda arbeten utan större olägenheter skulle kunna utföras isolerade från byggnadsprogrammets genomförande i dess helhet. Den nu förebragta utredningen utvisar emellertid, att så icke låter sig göra utan en beydande ökning av byggnadskostnaderna. Med hänsyn härtill har byggnadsstyrelsen också planlagt arbetet så, att de olika ändrings- och moderniseringsarbetena för samma lokaliteter icke skulle utföras etappvis, utan i sin helhet samtidigt fullbordas.

Vid besök i universitetshuset har utskottet blivit övertygat om att byggnadsprogrammets rationella utförande kräver, att arbetena fullföljas enligt den av byggnadsstyrelsen angivna planen. Härför erfordras emellertid att medel anvisas å riksstaten för nästa budgetår. Byggnadsstyrelsen har för ändamålet beräknat 540,000 kronor vilket belopp av Kungl. Maj:t upptagits å beredskapsstat (prop. nr 242, bilaga 13, punkt 7) för ändrings- och moderniseringsarbeten i universitetshuset i Uppsala såsom förskottsanslag för budgetåret 1939/40. Med hänsyn till vad i förevarande ärende sålunda förekommit vill utskottet föreslå, att nämnda anslag överflyttas från beredskapsstaten till riksstaten för nästa budgetår.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 138 och II: 291, må till *Ändrings- och moderniseringsarbeten i universitetshuset i Uppsala* för budgetåret 1939/40 anvisa ett *reservationsanslag* av 540,000 kronor.

3:o) **Uppförande av byggnad för fysiska institutionen vid universitetet i Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, sid. 2) och under erinran, att 1938 års riksdag å beredskapsstat för innevarande budgetår upptog dels ett förskottsanslag av 1,150,000 kronor till uppförande av ifrågasvarande byggnad, dels ock ett förskottsanslag av 20,000 kronor till konstnärlig utsmyckning av byggnaden, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Uppförande av byggnad för fysiska institutionen vid universitetet i Lund* för budgetåret 1939/40 anvisa ett *reservationsanslag* av 300,000 kronor.

4:o) **Nybyggnad för de teoretiska institutionerna m. m. vid karolinska mediko-kirurgiska institutet.** Kungl. Maj:t har (punkt 3, sid. 2—5) föreslagit riksdagen att till nybyggnad för de teoretiska institutionerna m. m. vid karolinska mediko-kirurgiska institutet för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor.

1938 års riksdag anvisade för ifrågasvarande ändamål *dels* å riksstatens kapitalbudget ett reservationsanslag av 140,000 kronor, avsett till uppgörande av entreprenadhandlingar m. m., *dels ock* å beredskapsstat ett förskottsanslag av 1,360,000 kronor.

Med förevarande byggnadsfråga sammanhänger frågan om lokaler för statens institut för folkhälsan. Vid inrättande genom beslut av 1938 års riksdag (skrivelse nr 239) av nämnda institut förutsattes nämligen, att för institutet skulle under de närmaste åren uppföras en byggnad å den för karolinska institutets hygieniska institution reserverade delen av Norrbackaområdet och i direkt anslutning till den projekterade institutionsbyggnaden. Kostnaderna för byggnaden för institutet för folkhälsan uppskattades till i runt tal 1,800,000 kronor. Riksdagen anvisade sedermera å riksstatens kapitalbudget för budgetåret 1938/39 ett reservationsanslag av 100,000 kronor, närmast avsett till bestridande av kostnaderna för överarbetning av byggnadsplaner, utförande av detaljritningar och kostnadsberäkningar, tomtens iordningsställande m. m. Vidare uppfördes för nämnda byggnad 700,000 kronor å beredskapsstat för samma budgetår.

Den hygieniska institutionen skulle fungera såsom en av institutets för folkhälsans avdelningar med professorn i hygien vid karolinska institutet såsom föreståndare. Vissa i bygget för karolinska institutet ingående elektriska anläggningar och sjukhusets ångcentral skulle användas även för driften av institutet för folkhälsan. Yttre ledningar, vägar m. m. skulle vara gemensamma för de båda instituten.

Kungl. Maj:ts förslag innebär nu, att å riksstaten för nästa budgetår skulle uppföras medel, avsedda till påbörjande av de delar av karolinska institutets nybyggnader, som avses bliva gemensamma för karolinska institutet och institutet för folkhälsan. Till uppförande av byggnad för sistnämnda institut

har Kungl. Maj:t i annat sammanhang äskat ett anslag av 500,000 kronor å riksstatens kapitalbudget.

Utskottet. Utskottet, som i särskilt utlåtande denna dag tillstyrkt anvisande av ovan nämnda belopp, 500,000 kronor, till uppförande av nybyggnad för statens institut för folkhälsan, har icke funnit något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag om anvisande av likaledes 500,000 kronor till nybyggnad för karolinska institutet. Utskottet hemställer förty,

att riksdagen må till *Nybyggnad för de teoretiska institutionerna m. m. vid karolinska mediko-kirurgiska institutet* för budgetåret 1939/40 anvisa ett *reservationsanslag* av 500,000 kronor.

5:o) **Uppförande av byggnader för karolinska sjukhuset i Stockholm m. m. Konstnärlig utsmyckning av karolinska sjukhuset i Stockholm.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 4 och 5) har riksdagen redan fattat beslut, varom här

erinras.

6:o) **Ändringsarbeten i geodetiska institutionen vid tekniska högskolan i Stockholm.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, sid. 13), vilket innebär anvisande av ett engångsanslag till förevarande ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ändringsarbeten i geodetiska institutionen vid tekniska högskolan i Stockholm* för budgetåret 1939/40 anvisa ett *reservationsanslag* av 5,000 kronor.

7:o) **Uppförande av byggnad för fackavdelningen för skeppsbyggeri m. m. vid Chalmers tekniska högskola.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7) har riksdagen redan fattat beslut, varom här

erinras.

8:o) **Nybyggnad för högre allmänna läroverket i Haparanda.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8, sid. 18 och 19), vilket innebär fortsatt anvisande av medel för ifrågavarande ändamål, vartill 1938 års riksdag på riksstatens kapitalbudget anvisat 360,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Nybyggnad för högre allmänna läroverket i Haparanda* för budgetåret 1939/40 anvisa ett *reservationsanslag* av 300,000 kronor.

9:o) **Ändringsarbeten m. m. vid småskoleseminariet i Växjö.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9, sid. 19 och 20), vilket innebär *dels*, att av ett å beredskapsstat för innevarande budgetår uppfört förskottsanslag å 77,400 kronor till ändringsarbeten m. m. vid vissa småskoleseminarier ett belopp av 8,000 kronor, avseende toalettanordningar vid småskoleseminariet i Växjö, nu äskas å riksstaten, *dels ock* att ett belopp av 5,000 kronor begäres anvisat till uppförande av ny redskapsbod vid samma seminarium, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ändringsarbeten m. m. vid småskoleseminariet i Växjö* för budgetåret 1939/40 anvisa ett *reservationsanslag* av 13,000 kronor.

10:o) **Vissa ändringsarbeten vid småskoleseminariet i Härnösand.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10, sid. 20—22), vilket innebär anvisande av medel till *dels* iordningställande av vissa utrymmen i rektorsbostadens övre våning, *dels ock* fullföljande av den pågående inredningen av skolkökslokaler vid seminariet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa ändringsarbeten vid småskoleseminariet i Härnösand* för budgetåret 1939/40 anvisa ett *reservationsanslag* av 17,500 kronor.

11:o) **Nybyggnad för småskoleseminariet i Haparanda.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11, sid. 22 och 23), vilket innebär fortsatt anvisande av medel till förevarande ändamål, vartill 1938 års riksdag å riksstatens kapitalbudget anvisat 150,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Nybyggnad för småskoleseminariet i Haparanda* för budgetåret 1939/40 anvisa ett *reservationsanslag* av 200,000 kronor.

12:o) **Vaktmästarbostad vid småskoleseminariet i Skara.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12, sid. 23 och 24), vilket innebär, att av ett å beredskapsstat för innevarande budgetår uppfört förskottsanslag å 77,700 kronor till ändringsarbeten m. m. vid vissa småskoleseminarier ett belopp av 17,500 kronor nu begäres uppfört å riksstaten för nästa budgetår för uppförande av ny vaktmästarbostad vid småskoleseminariet i Skara, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vaktmästarbostad vid småskoleseminariet i Skara* för budgetåret 1939/40 anvisa ett *reservationsanslag* av 17,500 kronor.

13:o) **Om- och nybyggnadsarbeten vid dövstumskolorna.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13); kommer utskottet att senare under riksdagen avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Stockholm den 5 maj 1939.

På statsutskottets vägnar:

C. P. V. GRÄNEBO.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Gränebo, Nilsson* i Malmö, *Oscar Olsson, Andersson* i Fältenborg, *Gustafsson* i Benestad, *Ström* i Lidköping, *Andrén, Lindström, Larsson* i Varberg, *Magnusson* i Kalmar, *Sundberg* och *Nisser*; samt

från andra kammaren: herrar *Jansson* i Falun, *Magnusson* i Skövde, *Svensson* i Grönvik, *Eriksson* i Stockholm, *Danielsson, Persson* i Falla, *Jonsson* i Eskilstuna, *Andersson* i Prästbol, *Lindberg* i Umeå, *Weijne, Andersson* i Södergård och *Mårtensson*.